

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PS-II.431.3.2.2015

Olsztyn, dnia 30 kwietnia 2015 r.

Pan Mirosław Orłowski

Wójt Gminy Prostki

ul. 1 Maja 44b,

19-335 Prostki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. , Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Prostkach z siedzibą przy ul. 1 Maja 44b, 19-335 Prostki, REGON: 000539549, NIP: 8480005868.

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań nadzorowała Pani Bożena Bagan, która pełniła funkcję wójta Gminy Prostki od 11 grudnia 2010 r. Na dzień rozpoczęcia kontroli funkcję wójta Gminy Prostki sprawuje Pan Mirosław Orłowski, który objął to stanowisko od 8 grudnia 2014 r.

(akta kontroli str. 13-14)

W dniu rozpoczęcia kontroli Pan Mirosław Orłowski wójt Gminy Prostki wyznaczył Panią Elżbietę Radomską zatrudnioną na samodzielnym stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych w Urzędzie Gminy Prostki do reprezentowania kierownika jednostki podczas przedmiotowej kontroli, składania pisemnych i ustnych wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą, podpisywania niezbędnej dokumentacji oraz potwierdzania dokumentów „za zgodność z oryginałem”.

(akta kontroli str.15)

Kontrolę przeprowadziła:

- **Małgorzata Renata Andrukiewicz** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 21/2012 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr FK-VI.0030.163.2015 z dnia 24 lutego 2015 r.
- (akta kontroli str. 4)

Kontrola została przeprowadzona w okresie od 26 lutego 2015 r. do 4 marca 2015 r.
Odnotowano ją w książce kontroli Urzędu Gminy w Prostkach pod poz. 1/2015.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli – ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- okres objęty kontrolą – okres świadczeniowy 2013/2014 (tj. od 1 listopada 2013 roku do 31 października 2014 roku), w tym: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka; zasiłek pielęgnacyjny; specjalny zasiłek opiekuńczy; świadczenie pielęgnacyjne – okres od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 4)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Prostkach ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Ustalenia przeprowadzonej kontroli

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Na terenie gminy Prostki organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej przeprowadzenia był Wójt Gminy Prostki.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Urząd Gminy w Prostkach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

Utworzono w nim samodzielne stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych. W okresie objętym kontrolą, realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zajmowała się jedna osoba zatrudniona w Urzędzie Gminy na stanowisku inspektora. Pracownik realizuje wyżej wymienione zadania od dnia 1 maja 2004 r. Zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu, finansowanego w całości z dotacji celowej na realizację świadczeń rodzinnych.
(akta kontroli str. 86, 93)

W myśl art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych organ właściwy może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W toku kontroli ustalono, że pracownik do spraw świadczeń rodzinnych posiadał pisemne upoważnienie wójta Gminy Prostki udzielone do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji. W trakcie usprawiedliwionej nieobecności pracownika ds. świadczeń rodzinnych, upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania w tych sprawach decyzji, posiadał pracownik zatrudniony na samodzielnym stanowisku do spraw funduszu alimentacyjnego.

Posiadane w okresie objętym kontrolą upoważnienia zostały udzielone na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

(akta kontroli str. 87-90, 92)

W dniu rozpoczęcia kontroli tj. 26 lutego 2015 r. organ właściwy wydał pracownikom nowe upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach powołując się w podstawie prawnej na art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r. , poz. 114)

(akta kontroli str. 91, 94)

Stwierdzono, iż udzielone upoważnienia organu właściwego były zgodne z obowiązującymi na dzień rozpoczęcia kontroli przepisami prawa.

Pracownik posiadał także zakres czynności, z którego wynikało, iż do jego obowiązków należy realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 96-98)

W okresie objętym kontrolą pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione inspektorowi kontroli dokumenty.

(akta kontroli str. 99-106)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Urząd Gminy w Prostkach wykonywał swoją działalność na podstawie statutu nadanego w drodze Uchwały Nr XII/53/03 Rady Gminy Prostki z dnia 3 lipca 2003 roku (z późniejszymi zmianami). W statucie kontrolowanej jednostki nie wskazano przedmiotu działalności związanego z realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 17-39)

W trakcie kontroli stwierdzono, iż szczegółową organizację Urzędu Gminy w Prostkach, zakres jego działania oraz zadania określał regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 21/2013 wójta Gminy Prostki z dnia 15 marca 2013 r. Regulamin uwzględniał zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 40-85)

Podmiot realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych może gromadzić i przetwarzać, w zakresie określonym w ustawie, dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz dane osobowe członków ich rodzin.

W trakcie działań kontrolnych prowadzonych w Urzędzie Gminy w Prostkach, kontrolującej przedstawiono dokument potwierdzający zarejestrowanie w ogólnokrajowym rejestrze zbiorów danych osobowych, prowadzonym przez Generalnego Inspektora Danych Osobowych, zbioru danych o nazwie „Świadczenia Rodzinne”. Ustalono, iż upoważnienie do przetwarzania danych osobowych, w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, posiadał pracownik zatrudniony na samodzielnym stanowisku ds. świadczeń rodzinnych oraz pracownik zatrudniony na stanowisku do spraw funduszu alimentacyjnego

(akta kontroli str. 107-111, 112-113)

Kontrolującej okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawarte z firmą INFO-R Spółka Jawna Kuc Urszula, Kuc Rafał z siedzibą w Pogórze. Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą pracownik realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych posługiwał się aktualną wersją oprogramowania „Amazis-świadczenia rodzinne”, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 114-115)

Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych znajduje się na pierwszym piętrze budynku Urzędu Gminy Prostki. Dostęp do budynku Urzędu Gminy jest dostosowany do osób niepełnosprawnych. Pracownik realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmuje jedno pomieszczenie wspólnie z innym pracownikiem realizującym zadania w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W trakcie kontroli ustalono, że jeżeli zajdzie potrzeba przeprowadzenia z klientem poufnej rozmowy lub osoba zgłaszająca się jest osobą niepełnosprawną fizycznie, co uniemożliwia jej wejście na pierwsze piętro - pracownik realizujący kontrolowane zadania obsługuje klienta w sali narad, znajdującej się na parterze budynku.

Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych jest wyposażone w biurko, fotel do pracy przy komputerze, szafy aktowe do przechowywania dokumentacji oraz niezbędny sprzęt biurowy tj. komputer z oprogramowaniem do obsługi świadczeń rodzinnych, drukarkę i telefon. Na korytarzu przed wejściem do biura zajmowanego przez pracownika realizującego zadania objęte kontrolą znajduje się stolik i krzesła przy których klienci mają możliwość uzupełnienia dokumentów. Na ścianie znajduje się tablica informacyjna, na której zamieszczono między innymi informację na temat zasad i okresach przyznawania poszczególnych świadczeń, terminu składania wniosków oraz terminu wypłaty świadczeń rodzinnych.

Klienci zgłaszający się do Urzędu Gminy w sprawach świadczeń rodzinnych są obsługiwani w godzinach pracy Urzędu Gminy tj. od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 15.00.

Pracownik realizujący zadania objęte kontrolą posiada dostęp do usług prawnych świadczonych przez radcę prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy. Kontakt z radcą prawnym jest możliwy nie tylko indywidualnie w dniach jego urzędowania, lecz także mailowo i telefonicznie. Pracownik w miarę potrzeb korzysta ze wszystkich form kontaktu z radcą prawnym. Posiada on również nieograniczony dostęp do aktów prawnych poprzez stały dostęp do Internetu oraz systemu elektronicznej informacji prawnej LEX.

(akta kontroli str. 116-120)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolująca wstępnie określiła, że kontroli poddanych zostanie minimum 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 15 postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- 10 postępowań administracyjnych w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego;
- 10 postępowań administracyjnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną - w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości postępowań administracyjnych z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych, wyżej wymienionych zakresów prowadzonych postępowań administracyjnych – do ogólnej liczby stanowiącej minimum 35 postępowań administracyjnych.

Ponadto założono, iż losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych – prowadzonych przez Urząd Gminy w Prostkach w okresie objętym kontrolą – z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

(akta kontroli str. 7)

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Urząd Gminy w Prostkach prowadził **154** postępowania administracyjne związane z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **55** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- **15** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **65** postępowań administracyjnych dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego; w tym 32 postępowania administracyjne w sprawie zmiany decyzji;
- **19** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, w tym 10 postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczenia od 1 lipca 2013 r.

(akta kontroli str. 231-232)

W toku kontroli analizie poddano akta **43** losowo wybranych spraw, w których prowadzono postępowanie administracyjne związane z realizacją zadań objętych kontrolą, w tym:

- **14** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- **11** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **8** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **10** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

(akta kontroli str. 233-418)

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikowi realizującemu zadania objęte kontrolą.

Jednocześnie w trakcie kontroli ustalono, iż w okresie objętym postępowaniem kontrolnym nie stwierdzono nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych tj. jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych oraz potwierdzono zasadność opłacania lub też nie opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe lub zdrowotne za osoby korzystające ze świadczeń opiekuńczych.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia:

- **o charakterze powtarzalnym:**

1. W statucie jednostki kontrolowanej nie wskazano przedmiotu działalności związanego z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114)

(akta kontroli str. 17-39)

Skutek uchybienia:

Działanie jednostki kontrolowanej bez określenia w statucie przedmiotu działalności, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.)

- **uchybie nie mające wpływu na kontrolowaną działalność:**

1. W 1 przypadku, co stanowiło 2,32% ogółu poddanych kontroli spraw stwierdzono, iż jednostka kontrolowana wydała decyzję przyznającą prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, bez informacji od organu właściwego z miejsca zameldowania ojca dziecka, czy na to dziecko nie zostało już wypłacone wnioskowane świadczenie w innej gminie. W wyniku podjętych w trakcie kontroli przez jednostkę kontrolowaną działań ustalono, iż świadczenie zostało wypłacone należnie.

(akta kontroli str. 266-269)

Skutek uchybienia:

Wydanie decyzji przyznającej jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka na podstawie niekompletnego wniosku.

Przyczyną powstania powyższych uchybień był niewystarczający nadzór Wójta Gminy Prostki nad dokumentacją organizacyjną jednostki oraz realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

W trakcie kontroli ustalono, iż w Urzędzie Gminy w Prostkach skargę lub wniosek można wnieść ustnie lub pisemnie w sekretariacie Urzędu Gminy. Z pisemnej informacji przygotowanej przez pracownika ds. świadczeń rodzinnych w okresie objętym kontrolą w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych do jednostki kontrolowanej nie wpłynęła żadna skarga.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli uchybieniami – działając w oparciu o art. 46 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U., Nr 185, poz. 1092) – wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania celem określenia w statucie jednostki kontrolowanej przedmiotu działalności, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

2. Przed podjęciem decyzji szczegółowo weryfikować złożoną do wniosku dokumentację.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz.U., Nr 185, poz. 1092) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski